

1. Bericht van de voorzitter

Het Kwartaalbericht van het CvTA heeft deze keer even op zich laten wachten. Het is voorjaar, de zomer is in zicht en Covid is voor nu even op de achtergrond geraakt. Toch is het vanwege onder meer de oorlog in Oekraïne en de economische ontwikkelingen die daar een gevolg van zijn, geen rustig vaarwater waarin we allen opereren.

Wij hebben dat ook van u terug gehoord. Het College heeft in het 1e en deels 2e kwartaal van 2022 individuele gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van alle 24 organisaties die onder het toezicht staan. Voor het College was het opvolgen van de onderliggende aanbeveling uit het Zijlstra rapport een belangrijk speerpunt voor de start van 2022. In de gesprekken zijn vele zaken de revue gepasseerd. Het College zal daarop nog verder reflecteren en komt daar ook nog bij u op terug. Echter, een voornemen dat het College nu reeds heeft, is om deze gesprekscyclus jaarlijks te herhalen. Wij hebben als CvTA deze gesprekscyclus als zeer waardevol ervaren.

Ik wil namens het CvTA de cbo's en obo's, hun besturen en (voorzitters van de) raden van toezicht, graag bedanken voor de openhartigheid en het inzicht dat daarmee aan het College is geboden. De sector is in staat geweest de huidige moeilijke tijden het hoofd te bieden, maar u heeft ook aangegeven de komende tijd nog voor de nodige uitdagingen te staan waarover u graag met het College in gesprek blijft.

In het eerste kwartaal hebben we in een gezamenlijk overleg met vertegenwoordigers uit de sector onze CvTA concept-Meerjaren begroting besproken. Een begroting, inclusief daarbij behorende speerpunten, die het CvTA voor de komende jaren ziet. Deze bespreking is een uitvloeisel van de mede - financiering van het toezicht voor 50% door de sector. De tijdens deze bijeenkomst ingebrachte input is zeer gewaardeerd.

Het kunnen bespreken met de sector, ook in maart van dit jaar, van de toepassing(sruimte) van een aantal wettelijke bepalingen bij het financiële

toezicht is, hoewel de uitkomsten niet iedereen tevreden kon stellen, goed bevallen. Het werkt goed om met elkaar (praktische) oplossingsrichtingen te verkennen en daarin ook van elkaar te kunnen leren. Het CvTA wil deze werkwijze waar mogelijk vaker toepassen.

Vooruitkijkend naar de volgende maanden noem ik graag de constructieve wijze waarop we op dit moment met elkaar in gesprek zijn over de invoering van de individuele kostennorm en de uitoefening van de wettelijke toezichtstaken door het CvTA, mede in relatie tot het keurmerk en het verkennen van de mogelijkheden tot uitoefening van verlicht toezicht.

In dit Kwartaalbericht informeren wij u tenslotte over (o.m.) enkele wettelijke ontwikkelingen die voor het CvTA en de sector van belang zijn, zoals de Bestuurderstoets die per 1 juli a.s. in werking treedt en de Woo die op 1 mei jl. in werking is getreden.

Ik spreek graag de wens uit namens het College de komende tijd met u in gesprek te blijven. Binnen de formele kaders van het toezicht moeten wij ook de informele wegen kunnen bewandelen en elkaar weten te vinden wanneer dat nodig is.

Ad Koppejan, voorzitter CvTA

2. Kennismakingsgesprekken & Gesprekscyclus CvTA

Na hun indiensttreding in november 2021 hebben Wieke Hoge en Mira Herens, mede ter voorbereiding op de gesprekscyclus, kennisgemaakt met alle organisaties onder het toezicht. Ook dat zijn zeer plezierige en informatieve gesprekken geweest, die de inwerkperiode hebben versneld. Veel dank daarvoor!

De wat meer uitgebreide agenda die in de gesprekscyclus gehanteerd is, maakt dat we vanzelfsprekend nog niet uitgesproken zijn. Het CvTA zal nog verder reflecteren op wat in de gesprekscyclus zoal naar voren is gebracht en wil

daar vervolgens ook mee aan de slag.

3. Concept-ontwerp (en meerjaren) begroting 2023 (t/m 2025) CvTA

Op 24 maart jl. heeft het CvTA in een plenaire online bijeenkomst zijn concept ontwerpbegroting 2023 toegelicht aan de onder het toezicht vallende organisaties. Een delegatie van de cbo's en beide obo's namen deel aan de bijeenkomst. Namens VOI©E was een vertegenwoordiging aanwezig. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid was als toehoorder aanwezig.

De cbo's en obo's hadden het CvTA vooraf vragen gesteld die in de bijeenkomst aan de orde zijn gekomen. De voorzitter en de collegeleden hebben de speerpunten van het CvTA voor 2023 nader toegelicht. Deze speerpunten zijn: *Verbinding en samenwerking, Klantgerichtheid, Internationale en Europese samenwerking en Branche gerelateerde technologische ontwikkelingen.*

Tevens is de financiële uitwerking voor 2023 tot en met 2025 toegelicht. Het CvTA probeert voor de volgende jaren de totale kosten gelijk te houden aan die van de begroting 2022 (€ 1.192K). Het CvTA benadrukt dat het o.a. een voorbehoud maakt voor inflatie- en cao-ontwikkelingen die de reeds in de begroting verwerkte ontwikkelingen overstijgen.

Met ingang van 2021 brengt het Ministerie van Justitie en Veiligheid vijftig procent van de kosten van het CvTA in rekening bij de organisaties die onder het toezicht van het CvTA vallen. Het CvTA zal jaarlijks een bijeenkomst voor de cbo's en obo's organiseren waarin de (concept-)ontwerpbegroting voor het eerstvolgende begrotingsjaar wordt toegelicht en besproken.

4. Onderzoek naar coulance bij de toepassing van wettelijke bepalingen in het financiële

toezicht

Op 21 maart jl. heeft een online bijeenkomst voor cbo's plaatsgevonden om te bespreken of een vorm van coulance bij niet nakoming (non-compliance) van wettelijke vereisten kan worden toegepast. De organisaties die onder het toezicht van het CvTA vallen, ontvangen naar aanleiding van bevindingen in het jaarrapport *CvTA, Toezicht Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten* een adviesbrief van het CvTA indien zij nog niet geheel (kunnen) voldoen aan de wettelijke vereisten. Voor een drietal vereisten heeft het CvTA onderzocht of, en in hoeverre, rekening kan worden gehouden met de specifieke omstandigheden waardoor organisaties nog niet aan de wettelijke vereisten kunnen voldoen. Dit betreffen:

- Het niet vermelden van de bedragen die zijn ingehouden voor andere doeleinden dan met betrekking tot beheerskosten op de periodieke overzichten t.b.v. rechthebbenden. Dit zijn onder andere de inhoudingen voor sociale, culturele en educatieve doeleinden.
- Het niet vermelden van de bedragen die voor enige tijd onbetaald blijven op de periodieke overzichten t.b.v. rechthebbenden (incl. cbo's). Dit zijn bijvoorbeeld de zgn. 'bagatellen' of, meer algemeen, het vermelden van 'enig' tegoed dat een rechthebbende heeft bij de cbo.
- Het niet vermelden van de betaalde bedragen op de periodieke overzichten aan rechthebbenden.

De conclusie op basis van de eerder verspreide documentatie en deze bijeenkomst is dat de Wet toezicht en wat beoogd is om met de Wet te bewerkstelligen, weinig mogelijkheden biedt om hiervan af te wijken. Dit betekent dat cbo's in principe aan alle drie de punten moeten voldoen, eventueel gebruik makend van de voorgestelde oplossingen die wél mogelijk zijn.

Op 19 mei jl. is het verslag van de bijeenkomst met de daarin verkende oplossingsrichtingen aan de cbo's en obo's verzonden. Daarop is over het onderwerp onbetaalde bedragen een schriftelijke reactie ontvangen van VOI©E, waarover het CvTA verder in gesprek gaat met VOI©E.

Door het CvTA is tijdens de bijeenkomst aangegeven dat voor de onbetaalde (toegewezen) bedragen geldt dat cbo's die te maken hebben met obstakels in de bedrijfsvoering ruimte hebben in de wijze waarop zij rechthebbenden informeren over de toegewezen bedragen en op welke termijn. Een nadere onderbouwing is daarbij dan wel van belang.

Een aantal cbo's is doende om hun processen aan te passen, zodat aan de genoemde vereisten uit de Wet toezicht kan worden voldaan. Andere cbo's zullen hier nog een aanvang mee moeten maken.

Van de cbo's die nog niet (geheel) voldoen, wordt in overleg met deze cbo's door het CvTA bezien hoe een en ander moet worden opgevolgd.

5. Omvorming vaste kostennorm naar individuele kostennorm

De vaste kostennorm voor cbo's van 15% ten opzichte van incasso en repartitie die tot 2020 als AMvB en nu als beleidsregel van toepassing is op cbo's, wordt omgevormd tot een individuele kostennorm die meer tegemoetkomt aan de specifieke omstandigheden van de cbo's. Voor de ene cbo kan structureel een (veel) lager kostenpercentage dan 15% van toepassing zijn, voor een andere is het met instemming van de rechthebbenden, niet mogelijk om onder de 15% norm te blijven, bijvoorbeeld vanwege het verlangde serviceniveau.

De cbo's zullen, na het doorlopen en goedkeuren binnen de interne governance cyclus, aan het CvTA rapporteren welk kostenpercentage ten opzichte van incasso en repartitie zij hanteren. In het jaarlijkse transparantieverslag leggen zij hierover verantwoording af.

Het CvTA zal, in afstemming met de VOI©E- en de niet VOI©E leden, de coördinatie van het proces van aanlevering van de individuele kostennormen op zich nemen. Daartoe zal het CvTA voor de zomer, middels een met VOI©E afgestemd format voorzien van een instructie, informatie opvragen bij de cbo's. De individuele kostennormen worden

toegelicht door de cbo's.

Het CvTA zal de door cbo's aangeleverde informatie en de bijbehorende toelichting voor het eerst gebruiken bij het opstellen van het rapport *CvTA, Toezicht Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten*, over het jaar 2022 dat in 2023 verschijnt.

6. Individuele kostennorm en klanttevredenheid

Het College heeft ten aanzien van de individuele kostennorm ook een relatie gelegd met klanttevredenheidsbeleid van de organisaties onder het toezicht. In de gesprekscyclus is dat ook in verkennende zin besproken.

In dit verband wil het College de organisaties op korte termijn nog vragen om (zekerheidshalve) schriftelijk inzage te verschaffen in wat de organisaties al doen op dit vlak, zodat er een goed overzicht is.

Benadrukt wordt dat het College over de relatie tussen de individuele kostennorm en klanttevredenheid zijn beleid nog definitief moet vaststellen. De gesprekken die het CvTA in de afgelopen periode heeft gevoerd met cbo's en obo's, heeft bij het CvTA nog tot nadere inzichten geleid die nog verwerkt dienen te worden.

7. Afstemming met VOI©E en VOI©E leden over rol keurmerk en wettelijk toezicht

Vorig jaar november is door het CvTA met VOI©E afgestemd dat door het CvTA in 2022 een pilot zou worden gehouden ten aanzien van een aantal bepalingen in het VOI©E keurmerk, waar het CvTA voor de uitvoering van zijn toezicht de keurmerk rapportages ontvangt van de keurmerk auditor.

Aan het CvTA zijn bij wet toezichtstaken opgedragen, waarvoor het CvTA verantwoordelijkheid draagt en die het CvTA niet kan uitbesteden. Na een gezamenlijke

inventarisatie is echter bij een beperkt aantal bepalingen ruimte gevonden om de informatie te laten aanleveren door de keurmerkauditor.

De bedoeling is om aan het einde van de pilot vast te stellen of deze werkwijze meerwaarde oplevert voor de sector. Voor het beleidskader van het CvTA brengt de pilot vooralsnog geen wijzigingen met zich mee.

Tijdens de bijeenkomst over de meerjarenbegroting in maart van dit jaar en ook tijdens de gesprekscyclus is door VOI@E en een aantal cbo's aan het CvTA gevraagd om die pilot niet af te wachten en vanuit het CvTA duidelijkheid te geven over de rol van het keurmerk in het wettelijk toezicht door het CvTA.

De sector ervaart doublures en zo nu en dan ook een verschillende interpretatie en heeft uiteindelijk behoefte aan een verlichting van het "toezicht" om administratieve lasten te verlagen. Het CvTA kijkt naar dit verzoek en gaat hierover in gesprek met VOI@E en de sector.

8. Informatieverschaffing aan buitenlandse cbo's

Een in Nederland gevestigde cbo stelde het CvTA de vraag of de informatieverschaffing aan andere cbo's namens wie rechten worden beheerd, zoals vermeld in artikel 2n van de Wet Toezicht, ook geldt als het een buitenlandse cbo betreft van wie rechten worden beheerd.

De uitleg die het CvTA aan deze informatieverplichting geeft is de volgende:

Artikel 2n ziet op een verplichting voor een in Nederland gevestigde cbo om jaarlijks op elektronische wijze informatie te verschaffen aan collectieve beheersorganisaties namens wie zij rechten beheert op grond van een vertegenwoordigingsovereenkomst. Dat geldt ongeacht of het gaat om een verplichting jegens een Nederlandse cbo of jegens een cbo uit een andere EU-lidstaat.

Het CvTA ziet erop toe dat de in Nederland gevestigde cbo deze verplichting nakomt en zal dat ook toetsen.

9. Update bestuurderstoets (t.b.v. grote cbo's)

Op 1 juli 2022 treedt artikel 5aa van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs en naburige rechten in werking, waarmee de toets op de betrouwbaarheid en geschiktheid van personen belast met toezichtstaken of de dagelijkse leiding in een collectieve beheersorganisatie wordt ingevoerd.

De nadere regels zijn uitgewerkt in het Besluit houdende vaststelling van de betrouwbaarheid en geschiktheid van genoemde personen. Collectieve beheersorganisaties met een jaarlijkse incasso van meer dan € 50 miljoen (de zogenaamde grote cbo's) zijn verplicht de voorgenomen benoeming of herbenoeming van deze personen voorafgaand aan de (her)benoeming te melden aan het College van Toezicht ten behoeve van deze toets.

Bij de melding overlegt de cbo de in het Besluit genoemde informatie over de persoon en, voor zover van toepassing, het orgaan waarin de persoon gaat functioneren en de gevolgde procedure. In beleid van het CvTA wordt onder meer verduidelijkt welke competenties van belang worden geacht en welke onderwerpen in een gesprek met de kandidaat aan de orde kunnen komen.

Hiermee is een soortgelijke toets geïntroduceerd als die door onder meer de AFM wordt gehanteerd voor financiële instellingen. De wetgever heeft gekozen de toets te beperken tot grote cbo's, maar heeft het belang benadrukt voor de gehele sector, omdat het bijdraagt aan het maatschappelijk vertrouwen in de sector in het algemeen. Er mag geen twijfel bestaan over de betrouwbaarheid en geschiktheid van degenen die het beleid (mede-) bepalen en op personen die toezicht houden op het beleid en op de algemene gang van zaken van een

cbo met een grote impact op de markt, aldus de Memorie van Toelichting¹.

10. Inwerkingtreding WOO

Op 1 mei 2022 is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen door de Wet open overheid (Woo).

De Wet open overheid (Woo) regelt nu het recht op informatie van de overheid. Overheidsinformatie is altijd openbaar, tenzij de Woo of andere wetgeving bepaalt dat de gevraagde informatie niet geschikt is om openbaar te maken. Dat geldt bijvoorbeeld voor bedrijfsgegevens die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld.

Het CvTA publiceert actief informatie over beleid en uitvoering, bijvoorbeeld via het Beleids- en uitvoeringskader, door het publiceren van zijn besluiten of andere publicaties op de website van het College, zoals zijn jaarplannen, de jaarlijkse toezichtsrapporten en kwartaalberichten.

Daarnaast kan eenieder, zoals eerder onder de Wob ook het geval was, een verzoek doen tot openbaarmaking van bepaalde informatie die in het bezit is van het CvTA en kan contact worden opgenomen met de staf van het CvTA om te helpen met de informatie die wordt gezocht.

11. Beëindiging verscherpt toezicht

Het verscherpt toezicht richting FEMU is beëindigd. Tijdens het overleg van het CvTA met FEMU op 18 mei jl. in het kader van het verscherpt toezichtstraject (ingesteld in juni 2020), is er geconstateerd dat de inspanningen die FEMU sindsdien heeft gedaan tot goede resultaten hebben geleid. Het CvTA heeft vertrouwen in een goede voortzetting van de weg die ingeslagen is.

12. Ontwikkelingen cbo's

Bijzondere aandacht van het CvTA heeft de situatie bij Thuiskopie. Thuiskopie heeft te maken met een aantal lopende juridische procedures die ook van invloed zijn op incasso en repartitie. De repartitie raakt ook de belangen van andere cbo's. Het CvTA volgt de ontwikkelingen nauwlettend.

¹ TK, 2019–2020, 35 317, nr. 3